

A young plant with a few leaves and a small white flower is growing in a forest. The background is a dense, dark green forest with sunlight filtering through the trees.

Krav på att erbjuda återanvändbara muggar och matlådor

Lagtexten SFS 2021:996 §17-23

17/18 § Den som på den svenska marknaden tillhandahåller dryck i en engångsmugg/matlåda ska

1. erbjuda en möjlighet att få drycken/snabbmaten serverad i en återanvändbar mugg/matlåda, och
2. vidta effektiva åtgärder så att de återanvändbara muggarna/matlådorna och deras lock roterar flera gånger.

Den återanvändbara muggen/matlådan ska tillhandahållas av den som tillhandahåller drycken/snabbmaten oavsett om drycken/snabbmaten ska tas med eller drickas/ätas på försäljningsstället.

19 § Den som ska tillhandahålla en återanvändbar mugg eller matlåda enligt 17 eller 18 § ska välja en mugg eller matlåda som har så liten negativ effekt som möjligt på människors hälsa och miljön.

Påminner också om

- Muggar med mer än 15% plast förbjuds från årsskiftet
- EPS-lådor förbjudna (hemställan om XPS)

Forts... Informationskrav

20 § Den som på den svenska marknaden tillhandahåller dryck i en engångsmugg eller snabbmat i en engångsmatlåda ska på försäljningsstället informera konsumenter om

1. möjligheten att få drycken eller snabbmaten serverad i en återanvändbar mugg eller matlåda,
2. den miljöpåverkan som användningen av engångsmuggar och engångsmatlådor ger upphov till, och
3. fördelarna med en minskad förbrukning av engångsmuggar och engångsmatlådor.

Informationen ska lämnas väl synlig på försäljningsstället och vara lättillgänglig för konsumenten.

Forts... Undantag

21 § Kraven i 17–20 §§ gäller inte den som på den svenska marknaden tillhandahåller dryck i en engångsmugg eller snabbmat i en engångsmatlåda om muggen eller matlådan helt består av papper eller kartong som inte har modifierats kemiskt på ett sätt som fördröjer nedbrytningen.

22 § Kraven i 17–20 §§ gäller inte den som på den svenska marknaden tillhandahåller dryck eller snabbmat i färre än 150 engångsmuggar och engångsmatlådor per dag som försäljningsstället är öppet. Antalet engångsmuggar och engångsmatlådor som tillhandahålls ska beräknas som ett genomsnitt under de dagar som försäljningsstället är öppet under ett kalenderår. Den som omfattas av undantaget och som inte väljer att ändå tillhandahålla återanvändbara muggar och matlådor ska ha rutiner för att säkerställa att inte fler än 150 engångsmuggar och engångsmatlådor tillhandahålls per dag i genomsnitt.

Forts...Möjlighet till undantag

23 § Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om undantag från kraven i 17–20 §§ där det är oskäligt att kräva att den som tillhandahåller dryck i en engångsmugg eller snabbmat i en engångsmatlåda ska tillhandahålla ett återanvändbart alternativ.

Föreskrifter om undantag får inte meddelas i fråga om engångsmuggar eller engångsmatlådor om ett undantag kan antas medföra en risk för betydande nedskräpning eller medföra att Sverige inte uppfyller målet i 24 §.

24 § I fråga om muggar och matlådor som är engångsplastprodukter ska förbrukningen ha minskat med 50 procent från och med 2026 jämfört med förbrukningen 2022.

Uppdraget, M2021/02087

Regeringen gav Naturvårdsverket och Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram vägledning och riktlinjer för berörda aktörer. Vägledningen ska avse:

- 1) hygienkrav i linje med gällande lagstiftning för livsmedelssäkerhet vid hantering (inklusive rotation) av återanvändbara muggar och matlådor, särskilt för mat och dryck som äts eller dricks på annan plats än i restaurangens lokaler (take away),
- 2) när och hur medhavda återanvändbara muggar och matlådor bör användas,
- 3) vilka återanvändbara muggar och matlådor som bör användas för att uppnå livsmedelssäkerhet och miljönytta.

I arbetet med att ta fram vägledning och riktlinjer ska Naturvårdsverket och Livsmedelsverket föra dialog med branschens aktörer och andra intressenter.

Naturvårdsverket kan också utifrån dessa dialoger, och inom ramen för sitt bemyndigande, identifiera behov av undantag från de krav som gäller för muggar och matlådor.

Uppdraget ska redovisas senast 14 augusti 2023.

Vägledning levererad

- <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/plast/erbjuda-servering-i-ateranvandbara-muggar-och-matlador/>
- <https://kontrollwiki.livsmedelsverket.se/artikel/812/ateranvandbara-muggar-och-matlador-vid-servering#krav-p-ari>

Undantag ”färdigförpackat”

- Remiss ute (30 september)
- Avgränsning till att om man producerar maten/drycken i egen regi (men inte på försäljningsstället) så får man inget undantag

Kopplingar förslaget på förpackningsförordning (PPWR)

- Förbud mot att servera i engångsförpackningar inom HORECA-sektorn om livsmedlet eller drycken förtärs på plats. Undantag smålådor som används i take away.
- Den som sätter muggar (med varma eller kalla drycker i) på marknaden ska se till att minst 20% av dessa tillhandahålls i flergångsförpackningar alternativt tillåta återfyllnad 2030 (år 2040 höjs detta till 80%).
- Företag inom HORECA-sektorn som tillhandahåller förpackningar med “take away ready prepared food” som ska konsumeras direkt ska se till att 10% av dessa tillhandahålls i återanvändbara förpackningar (alternativt genom att möjliggöra för återfyllnad). 2040 höjs detta till 40%.
- ”economic operators” som sätter återanvändbara förpackningar på marknaden ska försäkra sig om att det finns ett system för återanvändning av den förpackningen som uppfyller kraven.
- ”economic operators” som använder sig av återanvändbara förpackningar ska delta i ett eller flera system och ska försäkra sig om att systemen uppfyller kraven.

Vanliga frågor

- Offentliga verksamheter
- Papper som inte har fördröjd nedbrytbarhet
- Tillsynsansvar

Framåt

- Arbetsgrupp återanvändbar take away inom platsamordningen
- Inspirationssida under platsidorna
- Ni är möjliggörare

[Det här fotot](#) av Okänd författare licensieras enligt CC BY-SA-NC

NATUR
VÅRDS
VERKET

